



Judikatūras krājums

Lieta C-2/17

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

pret
Jesús Crespo Rey

(*Tribunal Superior de Justicia de Galicia* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Nolīgums starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos – Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums – Regula (EK) Nr. 883/2004 – XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punkts – Vecuma pensija – Aprēķināšanas veids – Teorētiskais apmērs – Atbilstošā apdrošināšanas iemaksas alga – Īpašais līgums – Apdrošināšanas iemaksu algas izvēle – Valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru darba ņēmējam sociālās apdrošināšanas iemaksas ir jāveic no minimālās iemaksas algas

Kopsavilkums – Tiesas (desmitā palāta) 2018. gada 28. jūnija spriedums

Starptautiskie nolīgumi — EK un Šveices nolīgums par personu brīvu pārvietošanos — Vienlīdzīga attieksme — Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums — Vecuma apdrošināšana — Vecuma pensija — Aprēķināšanas veids — Teorētiskais apmērs — Īpašais līgums — Atbilstošā apdrošināšanas iemaksas alga — Apdrošināšanas iemaksu algas izvēle — Valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru darba ņēmējam sociālās apdrošināšanas iemaksas ir jāveic no minimālās iemaksas algas — Nepieļaujāmība — Valsts tiesu pienākumi

(EK un Šveices nolīgums par personu brīvu pārvietošanos; Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 883/2004, XI pielikums)

1999. gada 21. jūnijā Luksemburgā parakstītais Nolīgums starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, par personu brīvu pārvietošanos ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlīdētā aplūkots, atbilstoši kuram migrējošam darba ņēmējam, kurš ir noslēdzis šīs dalībvalsts sociālās nodrošināšanas īpašo līgumu, ir pienākums veikt iemaksas no minimālās iemaksas algas, kā rezultātā – aprēķinot šī darba ņēmēja vecuma pensijas teorētisko apmēru – minētās dalībvalsts kompetentā iestāde šo periodu, uz kuru attiecas minētais līgums, pielīdzina nodarbinātības periodam tajā pašā dalībvalstī un, veicot šo aprēķinu, ņem vērā vienīgi tās iemaksas, kuras darba ņēmējs ir veicis saskaņā ar šo līgumu, lai gan pirms tam, kad attiecīgais darba ņēmējs tika izmantojis savas tiesības brīvi pārvietoties, viņš ir veicis iemaksas šajā dalībvalstī no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu, un ka neemigrējošam darba ņēmējam, kurš arī ir noslēdzis šādu līgumu, bet nav izmantojis tiesības brīvi pārvietoties, ir tiesības izvēlēties veikt iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algu.

Faktiski Regulas Nr. 883/2004 XI pielikuma sadaļas “Spānija” 2. punktā ir paredzēts, ka, aprēķinot migrējoša darba ņēmēja pensijas pamatsummu, attiecībā uz šādas darba ņēmēja pavadītajiem nodarbinātības periodiem citās dalībvalstīs “kā iemaksu pamatu [algū] Spānijā izmanto pārskata periodiem tuvāko periodu”.

Līdz ar to tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kurā pirms tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanas attiecīgais darba ņēmējs konkrētās dalībvalsts sociālās nodrošināšanas sistēmā ir veicis iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algū, viņa vecuma pensijas aprēķināšanai atbilstošā ir pēdējā iemaksa, kuru minētais darba ņēmējs ir veicis šajā dalībvalstī, proti, iemaksas algā, kas ir augstāka nekā speciālajā līgumā noteiktā minimālā iemaksas algā.

Tiklīdz valsts tiesībās pretrunā Savienības tiesībām ir paredzēta atšķirīga attieksme dažādu personu grupu starpā, mazāk labvēlīgo attieksmi saņēmušās grupas locekļiem ir jāpiemēro tāda pati attieksme kā pārējām ieinteresētajām personām. Privileģētajai kategorijai piederīgajām personām piemērojamā kārtība ir vienīgā pareizā atsauces sistēma, ja nav notikusi pareiza Savienības tiesību piemērošana (spriedums, 2016. gada 13. jūlijs, *Pöpperl*, C-187/15, EU:C:2016:550, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

Protams, iesniedzējtiesai ir jānoskaidro, kādi atbilstoši valsts tiesībām ir vispiemērotākie līdzekļi, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret migrējošiem un nemigrējošiem darba ņēmējiem. Tomēr šajā ziņā ir jāuzsver, ka šo mērķi a priori būtu iespējams sasniegt, ja šādas izvēles iespējas tiktu piešķirtas arī migrējošiem darba ņēmējiem, kuri ir noslēguši īpašo līgumu, kā arī ja viņiem būtu dota iespēja ar atpakaļejošu datumu veikt iemaksas no iemaksu algām, kuras ir augstākas par minimālo iemaksas algū, un līdz ar to saņemt sev pienākošās pensijas pārrēķinu, balstoties uz jaunajām iemaksu algām.

(skat. 67., 68., 73., 75., 76. punktu un rezolutīvo daļu)